

DIAGNOSI SOCIOAMBIENTAL DE CAMBRILS **VERSIÓ IMPRIMIBLE DELS TEXTOS DE LES CONCLUSIONS**

Nota important: La versió completa de la *Diagnosi Socioambiental de Cambrils* només és consultable en format electrònic (CD de la *Diagnosi Socioambiental de Cambrils*). Els textos que s'imprimiran a continuació corresponen únicament a una part dels continguts d'aquest CD.

EL TERRITORI

A Cambrils coexisteixen dues realitats territorials clarament diferenciades, separades per dues grans infraestructures viàries que travessen el municipi paral·leles a la costa (A-7 i N-340): una franja litoral urbanitzada –amb un nucli dens i una trama urbana difusa a llevant i a ponent del mateix– i un interior de caràcter essencialment agrícola o, en qualsevol cas, no urbanitzat.

La realitat socioambiental de Cambrils ultrapassa els límits estrictes establerts administrativament.

Els límits municipals de Cambrils –tret del de ponent, que ressegueix la riera de Riudecanyes– no responen a una lògica territorial sinó a una delimitació administrativa feta gairebé en tirallínies. Aquesta delimitació és el resultat d'un llarg procés històric que ha anat modificant l'abast territorial del municipi per processos d'agregació (com l'annexió de Vilafortuny), o de bescanvi de territori amb els municipis veïns (cas de Vinyols i els Arcs).

L'evidència del raonament anterior es posa de manifest, des d'una perspectiva territorial, en observar com les zones agrícoles s'estenen pels municipis veïns sense cap element orogràfic delimitador; i com la trama urbana de Cambrils es perllonga, sense solució de continuïtat, cap a Salou ([🌐 Ortoimatge de Cambrils](#)). Aquesta situació resulta ben patent en el cas de la relació amb el municipi veí de Vinyols i els Arcs, que penetra com una falca en el terme de Cambrils, dividint-lo pràcticament en dos.

Així mateix, des del punt de vista socioeconòmic, els fluxos quotidians de persones i serveis amb els municipis del seu entorn territorial són intensos i van en augment ([🌐 Fluxos de mobilitat obligada](#)).

La gestió efectiva d'aquesta complexa realitat socioambiental implica, per tant, un enfocament supramunicipal en les diverses polítiques sectorials que tenen incidència en les dinàmiques territorials, socials i econòmiques del municipi.

L'espai agrícola i la xarxa hídrica tenen una importància capital en el manteniment de l'estructura territorial i paisatgística del municipi.

La realitat territorial i paisatgística de Cambrils és fruit de la superposició al llarg del temps de tres elements: una matriu biofísica estructurada per la xarxa hídrica (🌐 *Xarxa hídrica*), una matriu humanitzada definida pel parcel·lari agrícola, i una trama urbana de densitat variable en funció de l'indret considerat (🌐 *Cobertes del sòl*).

Malgrat que la impressió que hom acostuma a tenir del municipi –la percebuda per la major part de turistes i visitants– sigui la d'un territori força urbanitzat, aquesta afirmació només és vàlida per la franja delimitada per la línia litoral i l'autopista A-7, (🌐 *Espai construït*). De fet, pràcticament dues tercers parts de la superfície del municipi no estan urbanitzades, (🏠 *Classificació del sòl*) tot i que aquesta afirmació s'hagi de matisar per la presència d'equipaments o instal·lacions d'índole diversa en sòl rústic. L'existència d'aquesta matriu d'espai lliure, quantitativament important tot i l'accelerada transformació del territori els darrers anys (🌐 *Canvi usos del sòl*), és un dels grans actius territorials, ambientals i paisatgístics del municipi.

No obstant, aquesta situació –que respon a la tradició agrària secular del municipi– corre el risc de capgirar-se en poques dècades atesa la forta pressió urbanística i la recessió del sector agrícola (👉 *L'activitat econòmica*).

La taxa de creixement urbanístic de Cambrils és molt elevada i, en bona mesura, es produeix a expenses de teixits urbans de baixa densitat.

Tot i que en l'actualitat només un 17% del sòl té la consideració d'urbà, la simple execució del planejament vigent prevista en els propers 3-5 anys duplicarà aquest valor (🏠 *Classificació del sòl*).

Els nous creixements, fonamentalment de tipus residencial, se situen principalment al sector de Llevant i rebleixen bona part dels buits existents entre el nucli de Cambrils i les urbanitzacions ja construïdes. La ciutat-jardí (pura o combinada amb d'altres tipologies) –destinada a segona residència i, en proporció creixent, a primera– representa unes dues tercers parts d'aquestes noves construccions (🏠 *Consum de sòl per tipus d'habitatge*). Aquest model de ciutat, tot i ser sovint exposat com a sinònim de qualitat de vida i estatus social, comporta problemes de cara al proveïment i gestió de recursos i serveis (👉 *Els fluxos ambientals*) i fomenta la desagregació social (👉 *Les persones i la qualitat de vida*).

La causa d'aquesta pressió urbanística és, indubtablement, la demanda generada pel turisme; fet que ha determinat un gran auge del sector de la construcció (👉 *L'activitat econòmica*) i, de retruc, ha afavorit encara més la tendència alcista general de preus en el mercat immobiliari. Aquest fort increment en els preus de l'habitatge té conseqüències per aquelles persones o famílies de menor poder adquisitiu, que es veuen obligades a buscar el seu lloc de residència en altres municipis propers (👉 *Les persones i la qualitat de vida*).

La preservació dels ambients de major interès natural del municipi, localitzats en zones molt concretes, només és factible a partir de la seva integració en un sistema coherent d'espais lliures.

A Cambrils, com a la major part dels municipis del nostre context geogràfic, la profunda intervenció humana sobre el territori ha reduït i/o transformat, de forma notable, els ambients naturals preexistents. Un bon exemple d'aquest fet, atesa la intensitat de la transformació, seria el cas dels ecosistemes dunars propis de la zona litoral, que han desaparegut pràcticament en unes poques dècades.

Els hàbitats més interessants des del punt de vista naturalístic que resten en l'actualitat es poden aplegar en tres tipus d'ambients principals: trams de rieres i torrents, zones d'aiguamoll i herbassars submarins de posidònia (*Espais d'interès natural*).

Els espais terrestres identificats com a més singulars representen, en conjunt, un percentatge força baix del sòl del municipi (*Vegetació d'especial interès* *Hàbitats d'interès faunístic*). A més, en ocasions, aquests ambients es troben afectats per algun tipus d'impacte (*Impactes sobre el medi natural*) i/o corresponen a espais residuals amb un risc evident d'aïllament, factors tots ells que poden comprometre seriosament la seva viabilitat. Per aquesta raó, la seva conservació i millora ha de considerar la matriu territorial en la qual s'insereixen, i amb la que estableixen interrelacions que permeten la funcionalitat ecològica d'aquests espais. Aquesta matriu, definida –com s'ha indicat abans– per la xarxa hídrica i l'espai agrícola circumdant, requereix mantenir la seva integritat i coherència territorial per garantir la funcionalitat del conjunt d'espais lliures del municipi.

LA DEMOGRAFIA

Cambrils presenta un dinamisme demogràfic molt elevat derivat, d'una banda, del notable increment de la població censada durant les darreres dècades i, de l'altra, del fenomen de l'estacionalitat turística.

La taxa de creixement demogràfic de Cambrils és una de les més elevades del Baix Camp.

Cambrils ha experimentat d'ençà 1960 ([Evolució de la població](#)) una de les majors taxes de creixement demogràfic observades en el conjunt de la comarca del Baix Camp. Aquesta taxa, a diferència del que s'ha esdevingut en altres municipis, gairebé no ha experimentat cap desacceleració els darrers anys ([Taxa de creixement](#)). No obstant, cal remarcar que aquest increment de població ve donat fonamentalment per l'elevada taxa d'immigració més que no pas per la taxa de creixement natural ([Taxes de creixement natural i d'immigració](#)). Així, Cambrils –junt amb els municipis veïns de Mont-roig i Vinyols i, ja a la comarca del Tarragonès, amb Salou– ha esdevingut un dels àmbits demogràficament més dinàmics del seu context territorial. En el període 1981-2001 la població de Cambrils s'ha gairebé duplicat, tot passant d'11.211 a 20.976 habitants, mentre que Reus –la capital comarcal– ha crescut menys d'un 20% en el mateix període.

Aquest esclat poblacional es troba directament vinculat al desenvolupament econòmic, generat pels sectors turístic i de la construcció, que el municipi ha experimentat durant el mateix període ([L'activitat econòmica](#)) i que ha actuat de focus atractor. En segon terme cal esmentar que la qualitat de vida que ofereix el municipi també ha induït l'establiment d'un important contingent de població que treballa en d'altres municipis de l'entorn, tal com mostren les dades de [mobilitat laboral obligada](#) ([El territori](#)) ([Els fluxos ambientals](#)).

La realitat demogràfica de Cambrils va molt més enllà de la població censada i no es pot entendre sense considerar la població estacional.

La població estacional durant el pic de l'estiu multiplica el nombre de persones censades al municipi per un factor de 6-8 en l'època de major afluència de visitants ([☒ Població estacional](#)). Si hom considera la població estacional a temps complet anual ([↗ població ETCA](#)) es posa de manifest que, de mitjana, el nombre de persones que fan vida al municipi –demandant serveis, consumint recursos i generant residus– dobla al de la població oficialment censada.

En relació a d'altres municipis del litoral tarragoní, Cambrils es troba en una situació intermèdia pel que fa a la relació entre la població ETCA i la població censada ([☒ Població censada i estacional](#)). Aquesta afluència massiva d'estadants temporals retroalimenta l'expansió econòmica dels sectors turístic i immobiliari. Tanmateix, també genera problemes en relació a la gestió dels fluxos ambientals ([☞ Els fluxos ambientals](#)) i al garantiment d'una oferta adequada d'infraestructures i serveis ([☞ Les persones i la qualitat de vida](#)), alhora que indueix profunds canvis en el territori ([☞ El territori](#)).

La taxa d'envelliment de la població de Cambrils és, avui en dia, significativament inferior a les mitjanes comarcal i catalana.

La taxa d'envelliment de la població cambrilenca és clarament inferior a la mitjana catalana i a la d'altres municipis del seu context geogràfic ([☒ Taxa d'envelliment](#)).

No obstant, l'anàlisi de l'estructura demogràfica de Cambrils apunta a un envelliment important de la població d'aquí a 20-30 anys, tot i que en l'actualitat s'observa un cert repunt de la natalitat que podria contrarestar, si més no parcialment, el fenomen ([☒ Estructura demogràfica](#)). De fet, la taxa de natalitat de Cambrils és de les més elevades del Baix Camp i del conjunt de Catalunya ([☒ Taxa de natalitat](#)).

La població cambrilenca mostra una elevada heterogeneïtat en relació a la seva procedència geogràfica.

La procedència dels residents a Cambrils és força diversa, fins el punt que els habitants nascuts al propi municipi representen menys d'un terç (un 27%) del total de la població censada. Amb tot, aquesta situació és característica de molts municipis del litoral tarragoní, on encara es poden trobar percentatges de població autòctona força inferiors (Salou en seria un exemple extrem) ([☒ Percentatge de població nascuda al propi municipi](#)). Els principals contingents de població nouvinguda provenen, en ordre d'importància, de països de la Unió Europea (França, Itàlia, Anglaterra, Alemanya i Bèlgica), de Llatinoamèrica (Argentina i Colòmbia) i del Magrib (Marroc) ([☒ Procedència població empadronada](#)).

La importància i el perfil d'aquest important flux migratori cal buscar-la en dues raons principals. D'una banda, la demanda de mà d'obra per part dels sectors dels serveis i de la construcció –atès que es troben en continua expansió i no cobreixen la seva demanda amb la població local– que atreu inicialment població jove i majoritàriament de sexe masculí. De l'altra, l'atractiu del municipi i la seva ubicació estratègica, que afavoreixen la seva elecció com a lloc de residència, tant per persones que treballen en d'altres municipis de l'entorn, com per parelles estrangeres de certa edat procedents d'altres països de la Unió Europea –possiblement antics turistes fidels al municipi– que veuen en Cambrils un destí plaent a l'hora de la seva jubilació.

L'ACTIVITAT ECONÒMICA

Cambrils ha passat, en poques dècades, d'una economia agrària a una basada en el sector serveis sense una transició industrial. El model econòmic actual es basa en una forta especialització turística que condiona la resta de l'activitat econòmica.

El creixement continuat de l'economia cambrilenca, des de fa quatre dècades, és conseqüència de l'especialització turística.

Els serveis, principalment els relacionats amb el turisme, són el principal motor del creixement econòmic de Cambrils i han estat la causa del fort augment del nivell de renda dels seus habitants en unes poques dècades (☞ [Les persones i la qualitat de vida](#)). Així, l'activitat terciària contribueix amb un 80% al valor afegit brut generat per tots els sectors presents al municipi, xifra clarament superior les mitjanes comarcal i catalana. (☞ [Valor afegit de les activitats econòmiques](#)). Com a conseqüència d'aquest dinamisme, la població ocupada en el sector serveis ha crescut de manera continuada fins a situar-se en prop d'un 70% del total (☞ [Població ocupada per sectors](#)).

Aquesta especialització turística, però, també comporta disfuncions tant a nivell ambiental (☞ [Els fluxos ambientals](#)) com social (☞ [Les persones i la qualitat de vida](#)) lligades fonamentalment a l'afluència massiva de turistes en certs períodes. D'altra banda, el model turístic es fonamenta en un producte molt específic de "sol i platja", que no aprofita prou tot el potencial que el municipi ofereix en d'altres àmbits com els historicoculturals o els paisatgístics.

L'escassa diversificació de l'economia cambrilenca i del propi producte turístic, representen un risc que no es pot obviar de cara als propers anys.

El sector de la construcció, el segon gran pilar de l'economia cambrilenca, s'ha desenvolupat a expenses del turisme.

El parc immobiliari de Cambrils s'ha duplicat en els últims 20 anys, en els quals es poden distingir dues etapes ben diferenciades. En el període 1981-1991 el creixement s'ha fet fonamentalment a expenses de les segones residències, mentre que en el 1991-2001 l'augment més significatiu ha estat el dels habitatges de primera residència. En qualsevol cas, tot i l'augment significatiu en termes absoluts i relatius, les primeres residències representen encara menys d'un terç del total d'habitatges al municipi (☞ [Habitatges per tipologies](#)).

Aquests mateixos vint anys ha augmentat tant la proporció de població ocupada en aquest sector ([☒ Població ocupada a la construcció](#)), com el nombre d'establiments dedicats a aquesta activitat.

L'origen d'aquest gran esclat del sector de la construcció, i el seu manteniment durant dècades, cal buscar-lo en l'especialització turística. Al seu torn, l'edificació de segones residències, establiments hotelers i, en general, tot tipus d'allotjaments i serveis destinats a satisfer la demanda turística, ha estat possible per l'existència d'una important reserva de sòl lliure ([☞ El territori](#)).

En l'actualitat l'auge del sector encara persisteix, tot i que els darrers anys, com s'ha indicat, la contribució de la primera residència al creixement urbanístic ocupa un espai progressivament més destacat en la demanda d'habitatge, com a conseqüència de l'augment de la població censada al municipi ([☞ La demografia](#)).

El sector primari, especialment l'agricultura i la ramaderia, ha perdut el seu protagonisme econòmic.

El sector primari, principal activitat a Cambrils fins els anys 60, només aporta un 3% del valor afegit brut municipal. En el cas de l'agricultura s'ha produït una reducció de la superfície agrària a expenses del conreu de secà, i un progressiu desplaçament cap el regadiu, més rendible ([☒ Hectàrees cultivades](#)). Aquesta disminució de la superfície agrícola porta associada una pèrdua del mosaic agroforestal i dels valors ecològics i paisatgístics a ell associats ([☞ El territori](#)). La recessió del sector primari també resulta evident en el cas de la ramaderia, si més no pel que fa al nombre d'explotacions ([☒ Explotacions ramaderes](#)).

La baixa rendibilitat econòmica de les activitats agropecuàries, sobretot si hom la compara amb el sector turístic –focus d'atracció principal per la població en edat laboral–, junt amb la pressió urbanística i l'envelliment de les persones que es dediquen a les feines del camp, són les principals causes que han contribuït a aquesta davallada del sector agrari en l'economia cambrilenca.

La pesca, per contra, ha suportat millor la recessió en termes relatius i manté un nombre baix, però relativament constant, de persones en aquesta activitat. De fet la Confraria de Pesca de Cambrils ocupa la novena posició en nombre de captures a Catalunya, i el valor econòmic de les mateixes ha anat augmentant de forma paral·lela a l'increment de tones de peix capturat ([☒ Captures pesqueres i valor econòmic](#)).

El desenvolupament industrial de Cambrils es troba entre els més baixos del seu context territorial.

En el conjunt de municipis de la Costa Daurada, en els quals existeix una forta especialització turística, el pes econòmic de l'activitat industrial és baix, situant-se per sota de la mitjana catalana en tots el casos. En aquest context territorial, però, Cambrils destaca per ser un dels municipis on l'escàs pes del sector industrial resulta més evident (☒ *Valor afegit de la indústria*). El teixit industrial de Cambrils està format per petites i mitjanes empreses amb un elevat grau de diversificació de la seva activitat (☒ *Empreses industrials*), que no facilita l'adopció d'estratègies conjuntes de millora i potenciació de l'activitat.

Aquest escàs desenvolupament industrial és conseqüència tant del predomini de l'activitat turística com de la manca de tradició industrial del municipi. A aquestes causes cal afegir la poca oferta real de sòl industrial derivada de la situació jurídico-administrativa del polígon Belianes, fet que està endarrerint el desenvolupament efectiu d'un sòl que el planejament vigent ja contempla per aquesta finalitat.

ELS FLUXOS AMBIENTALS

El model territorial i socioeconòmic de Cambrils, a l'igual que s'esdevé en molts altres municipis del litoral, condiona extraordinàriament els fluxos ambientals en relació a l'aigua, l'energia, els residus i la mobilitat, tot dificultant la seva gestió.

L'estacionalitat i l'estructura econòmica característiques del municipi provoquen, durant els mesos d'estiu, un increment significatiu tant dels consums d'aigua i energia com de la generació de residus.

La marcada estacionalitat turística (☞ [La demografia](#)), així com el protagonisme del sector terciari i de la construcció en l'economia cambrilenca (☞ [L'activitat econòmica](#)), són els principals condicionants de la dinàmica dels fluxos ambientals del municipi.

L'estacionalitat és el factor amb major influència en aquests fluxos. Durant l'època estival s'incrementen de forma significativa tant els consums d'energia i d'aigua (☞ [Cabals d'aigua subministrats al llarg de l'any](#)), com la generació de residus (☞ [Producció de residus municipals al llarg de l'any](#)). Aquests augments impliquen també un major volum d'aigües residuals a depurar i de residus a gestionar, respectivament.

El sector domèstic (inclòs el comerç i els serveis) és el principal consumidor d'energia (☞ [Consum d'energia elèctrica per sectors](#)) i generador de residus, com a conseqüència de la forta ocupació estacional de les segones residències i dels establiments turístics. En el cas dels residus, no obstant, cal remarcar la importància del volum de residus de la construcció generats, atès que gairebé arriben, de forma estimada en pes, al nivell dels residus municipals (☞ [Producció de residus per sectors](#)).

Tot i que el consum d'aigua de les activitats relacionades amb el turisme és significatiu, el principal consumidor d'aquest recurs és l'agricultura (☞ [Consum d'aigua per sectors](#)). Aquesta circumstància ve donada pel manteniment de l'activitat, principalment en forma de regadiu, en més d'un 60% del territori (☞ [El territori](#)), així com per la persistència majoritària de sistemes de reg poc eficients.

Els cicles de l'aigua, l'energia i els residus es troben lluny de la seva optimització ambiental.

En relació al consum de recursos i a la generació de residus Cambrils es troba en una situació intermèdia en relació al context català i, en concret, a la d'altres municipis del litoral català. Aquesta afirmació, però, només és certa si hom considera els consums per càpita introduint un factor de correcció per la població estacional (si només es contempla població censada, els valors obtinguts són molt més elevats). Així, per exemple, el consum domèstic d'aigua (estimat en menys de 200 l/hab·dia considerant la població estacional) resulta superior a l'existent a ciutats compactes com Barcelona (150 l/hab·dia), però clarament inferior a la de diversos municipis del Maresme amb predomini de la tipologia de ciutat-jardí (on s'arriben a superar els 400 l/hab·dia). Una consideració similar es pot fer en relació al consum d'energia i a la generació de residus (☞ *Generació de residus municipals per càpita*).

L'evolució temporal dels consums d'aigua i energia, així com la generació de residus mostra –a l'igual que passa en la majoria de municipis catalans– una clara tendència a l'alça (☞ *Evolució de la producció de residus*). Aquesta situació, que es produeix tant en termes absoluts com relatius, es deu a l'augment de població (temporal i permanent) així com a l'increment del consum per càpita.

D'altra banda, la introducció de criteris de sostenibilitat en l'ús dels recursos és, encara, limitada. En nombrosos àmbits socioeconòmics del municipi no existeix una cultura de l'estalvi, i l'aplicació de tècniques o sistemes d'estalvi d'aigua i energia o de minimització de residus és, a dia d'avui, reduïda. A més d'aquests aspectes genèrics cal considerar també algunes qüestions específiques dels diferents vectors considerats. En aquest sentit cal destacar la intrusió salina a la xarxa de col·lectors (que impedeix la reutilització posterior de les aigües depurades), l'escassíssima contribució de les energies renovables o menys contaminants com a font d'abastament energètic (situació que pot canviar els propers anys amb la recent aprovació de l'ordenança solar), o el baix percentatge de recollida selectiva (☞ *Recollida selectiva*).

Les causes d'aquesta situació, prou generalitzables a molts municipis catalans amb dedicació turística, cal plantejar-les des d'un triple enfocament. Des de la perspectiva econòmica, el model de creixement existent (☞ *L'activitat econòmica*) fomenta un augment paral·lel en l'ús dels recursos, alhora que comporta la presència d'un important contingent estacional de població. Des de l'òptica territorial, l'existència de trames urbanes de baixa densitat, amb tipologia de ciutat-jardí (☞ *El territori*), dificulta l'establiment de xarxes de distribució de serveis i la gestió posterior dels residus sòlids i líquids generats. Finalment, des del punt de vista social, existeix en general un baix nivell de conscienciació entre els agents implicats (població estacional i resident, col·lectius dels diversos sectors econòmics i administracions concernides), en relació a aquestes qüestions i al grau de corresponsabilitat que pertoca a cadascú.

El model de mobilitat de Cambrils, basat en el vehicle privat, genera disfuncions socioambientals .

Les dades disponibles de ↗ **mobilitat obligada**, per motius de feina o estudis, mostren la importància dels desplaçaments en vehicle privat tant dins el propi municipi com, sobretot, cap a l'exterior del mateix (☒ **Mobilitat obligada**). Aquests valors de ben segur augmentarien si es considerés la mobilitat no obligada i, molt particularment, la derivada del contingent estacional de població que arriba al municipi al llarg de la temporada turística (☞ **La demografia**), atès que aquest contingent realitza gairebé tots els seus desplaçaments en vehicle privat (☒ **Variació estacional de la mobilitat**).

Val a dir, però, que aquest model de mobilitat també es reproduïx en força municipis de l'entorn, en els quals la presència del transport públic intramunicipal és, a l'igual que a Cambrils, molt reduïda o, en ocasions, gairebé anecdòtica (☒ **Distribució modal dels desplaçaments interns**).

La ubicació –perfectament lògica en termes d'economia d'escala– de la major part dels focus quotidians d'atracció del municipi (centres educatius, serveis assistencials i administratius, comerços, equipaments culturals, etc.) en els nuclis de la Vila i el Port induïx una elevada taxa de mobilitat entre els residents (temporals o permanents) de les urbanitzacions de Llevant i Ponent. A més, aquests desplaçaments s'han de dur a terme forçosament en vehicle privat, atesa la baixíssima cobertura del transport públic, que només resol una certa demanda dels usuaris escolars en horari lectiu. El resultat d'aquesta situació és la congestió de les àrees urbanes més comercials i turístiques, en especial a l'estiu, tot generant problemes d'accessibilitat i d'aparcament. A més, cal considerar les eventuais molèsties a la ciutadania derivades de la contaminació atmosfèrica i acústica induïda pel trànsit (☞ **Les persones i la qualitat de vida**) i l'augment del risc d'accident.

L'estructura territorial del municipi (☞ **El territori**) i la reduïda o nul·la presència de transport públic en molts sectors del municipi es retroalimenten mútuament, atès que les baixes densitats de població fan deficitaris els serveis públics de transport en aquestes àrees. No obstant això, per diagnosticar clarament el fenomen, cal considerar un tercer component de caire sociològic: l'arrelada cultura d'ús del vehicle privat, fins i tot per desplaçaments a curta distància. Aquest fet, extrapolable al conjunt de la comarca i accentuat òbviament per la manca de transport públic, es posa de manifest en considerar ↗ **l'índex motorització** del municipi (☒ **Índex de motorització**), que se situa a un nivell proper a la mitjana comarcal i superior la catalana.

La contaminació acústica de Cambrils té com a focus principals la xarxa viària bàsica i les zones lúdiques de la franja litoral.

El percentatge de punts de mostreig amb nivells d'immissió alts o molt alts –és a dir superiors a 65 dB– és significatiu, fins i tot fora de la temporada turística ([☒ Nivells sonors](#)).

Els sectors de Cambrils més afectats, de forma crònica, per la contaminació acústica se situen a les proximitats de la xarxa viària bàsica del municipi i de la línia de tren ([🌐 Mapa de soroll diürn](#) [🌐 Mapa de soroll nocturn](#)) i presenten una correlació directa amb les intensitats de trànsit i amb l'estat del paviment. Les vies que apareixen com a principals focus d'immissió corresponen a l'Avinguda Baix Camp (tram urbà de la N-340), al Passeig la Salle, les avingudes Diputació, Països Catalans i Vilafortuny, i a punts centrals dels nuclis de la Vila i del Port.

En aquest sentit, el desdoblament previst de la N-340, al seu pas per Cambrils, i el desplaçament cap a l'interior del municipi de la línia de tren ([🌐 Xarxa viària bàsica](#)) suposaran una reducció dels nivells d'exposició de la població a la contaminació acústica, a banda d'una millora en molts altres aspectes (major cohesió de la trama urbana, reducció de la contaminació atmosfèrica, etc.)

De forma puntual, i sovint percebuda de forma més molesta per la població, cal esmentar també la contaminació acústica generada per les activitats de lleure durant el període estival, les obres públiques o la recollida d'escombraries.

LES PERSONES I LA QUALITAT DE VIDA

El model de desenvolupament de Cambrils ha generat una realitat social particularment complexa. D'una banda, ha incrementat la mitjana de les rendes de la població; però, alhora, ha debilitat la cohesió social i ha induït desequilibris en l'adequació de l'oferta amb la demanda de serveis.

L'estructura social de Cambrils, que ha patit una forta transformació en poques dècades, respon a visions –sovint divergents– que dificulten la cohesió social.

Cambrils era, a mitjan segle XX, un poble del litoral tarragoní amb menys de 5.000 habitants que basava la seva economia en el sector primari i que comptava amb dos petits nuclis de població a la vila i al port. En poques dècades, però, ha esdevingut una ciutat amb una economia terciaritzada ([☞ Població ocupada per sectors](#)) i una expansió demogràfica i urbanística sense precedents.

Aquesta transformació ha modificat tant qualitativament com quantitativa la realitat social del municipi. A les visions tradicionals del món agrícola i pesquer se'ls hi ha sobreposat l'esclat del sector terciari i el de la construcció, amb una escala de valors totalment diferent. Com a conseqüència d'aquest procés s'ha generat un model social amb múltiples realitats sobreposades que, sovint, no entren en contacte.

Cal buscar les causes concretes d'aquesta situació en diversos fets que actuen conjuntament. D'una banda, en l'abundància de trames urbanes poc denses que no presenten les característiques pròpies del que es podrien considerar “barris” ([☞ El territori](#)). De l'altra, l'elevat percentatge dels residents a Cambrils que provenen del fora del municipi ([☞ La demografia](#)). Així mateix, la presència d'un gran contingent estacional de població ([☞ La demografia](#)), que se sent identificat amb el producte turístic de Cambrils però no pas amb el municipi en si, és un altre factor que no afavoreix la cohesió social.

La cobertura dels serveis bàsics per una població en ràpid creixement i amb marcades oscil·lacions estacionals comporta dèficits difícils de gestionar .

L'elevada taxa de creixement de la població censada ([☞ La demografia](#)), junt amb l'heterogeneïtat temporal (estacionalitat) ([☞ La demografia](#)) i espacial (urbanitzacions de Llevant, de Ponent i nuclis de la Vila i el Port) de la població que es localitza al municipi en un moment o altre de l'any, suposa una multiplicitat de variables difícils d'integrar en una oferta proporcionada d'infraestructures o serveis educatius, sanitaris, socials, culturals etc. Si bé alguns serveis admeten una certa modularitat en funció de les circumstàncies (com seria el cas de l'atenció sanitària), els equipaments o instal·lacions solen tenir un caràcter permanent que dificulta tant la seva optimització al llarg de l'any (cas de la gestió dels cicles de l'aigua o dels residus) ([☞ Els fluxos ambientals](#)), com l'elecció de la ubicació més idònia.

El grau de cobertura dels diversos serveis bàsics és variable en funció de l'aspecte considerat. Així, per exemple, l'oferta de places en residències per a la gent gran és, en termes relatius, força elevada en comparació amb d'altres municipis ([☒ Nombre de places residencials](#)). No obstant això, atès que majoritàriament són de titularitat privada ([☒ Titularitat de les places residencials](#)), l'accés a aquesta prestació resulta difícil a les persones que no compten amb elevats recursos econòmics.

Pel que respecta a les places dels centres educatius, l'oferta de Cambrils és la segona més important de la comarca després de Reus, tal com correspon al seu volum de població. L'adscripció de les places ofertades a centres privats o públics mostra una clara decantació vers els segons a mida que hom avança en els nivells escolars superiors ([☒ Places escolars](#)), situació força similar a la del conjunt de la comarca. En relació a l'educació infantil de primer cicle, cal destacar, però, que tota l'oferta és privada.

La creixent dispersió territorial de la població que viu a Cambrils al llarg de tot l'any ([☞ El territori](#)) fa que, tot i que l'oferta en algunes ocasions sigui suficient per cobrir la demanda, part dels possibles usuaris no tingui una bona accessibilitat als serveis. La distància a recórrer o el temps necessari per arribar-hi són els factor més determinants. Així, la urbanització extensiva de la franja litoral –unida a la progressiva transformació de segones residències de les urbanitzacions (especialment les de Llevant)– en habitatges permanents, genera problemes pel que fa a l'accessibilitat a molts serveis, atès que aquest se situen principalment en les zones més densament poblades dels nuclis de la Vila i el Port.

El model socioeconòmic imperant al municipi genera importants asimetries en la societat cambrilenca.

Des d'una perspectiva econòmica, l'especialització turística de Cambrils ha comportat un espectacular creixement econòmic al llarg de les darreres dècades (☞ [L'activitat econòmica](#)) i una baixa taxa d'atur (☒ [Taxa d'atur](#)). Aquest creixement ha representat un increment notable de la renda mitjana familiar, situant-la per damunt de la mitjana comarcal i catalana (☒ [Índex de renda familiar](#)). No obstant, cal considerar que aquest índex representa només una mitjana, però no detalla de quina manera es distribueix la riquesa generada entre els habitants.

Un contrapunt d'aquesta aparent bonança econòmica ve donat per la problemàtica que es detecta en relació a l'accés a l'habitatge. El fort increment dels preus, general en el context català, presenta encara una major repercussió relativa en municipis com Cambrils, per les pròpies característiques de l'oferta i la demanda (☒ [Preus de l'habitatge](#)). Els elevats preus, junt a l'escassa oferta d'habitatges protegits (☒ [Evolució del nombre d'habitatges](#)), dificulten l'accés a l'habitatge a la població amb menys recursos, entre la que destaquen els joves que es volen independitzar.

La disponibilitat i l'accessibilitat als serveis i a les infraestructures bàsics, també presenta una doble lectura. D'una banda, els ingressos municipals procedents indirectament o directa del turisme, permeten dedicar més recursos a cobrir els eventuais dèficits d'equipaments, infraestructures, etc. De l'altra, com ja s'ha explicat en la conclusió anterior, la fluctuació en el nombre de persones que es troben al municipi al llarg de l'any (☞ [La demografia](#)) i l'elevada taxa de creixement demogràfic del municipi (☞ [La demografia](#)), dificulten l'adequació entre l'oferta i la demanda d'aquests serveis o instal·lacions.

Així mateix, l'augment poblacional que es produeix de manera cíclica en els períodes vacacionals porta associats problemàtiques de caire ambiental –com la congestió del trànsit o l'augment dels nivells de soroll– que afecten negativament la qualitat de vida de la població que viu tot l'any a Cambrils (☞ [Els fluxos ambientals](#)).

El nivell de participació de la ciutadania en la vida pública del municipi és limitat, tot i que el nombre d'entitats i associacions és força alt.

Cambrils compta amb més d'un centenar d'entitats d'índole diversa (☒ [Entitats per tipologies](#)), que abasten un ampli ventall d'interessos i sensibilitats, tot i que predominen les esportives, culturals i cíviques. Malgrat que es desconeix el nombre total de persones associades, la informació recollida indica un grau d'implicació de la població relativament baix.

Un indicador mesurable del nivell de participació de la població en la vida pública és el grau de participació en les eleccions municipals, que ha anat disminuint des de l'època dels primers ajuntaments democràtics (☒ [Participació en les eleccions municipals](#)). Es tracta d'un fet, però, prou generalitzable al context català i estatal.

Les causes d'aquesta situació estan molt relacionades amb els factors, ja indicats, referents a la manca de cohesió social, als quals cal afegir un descontentament i/o desconfiança creixent de la ciutadania envers la classe política i els ens administratius, així com en la percepció de l'escassa capacitat de la ciutadania, o de les persones individuals, d'influir en la presa de decisions o en la realitat que els envolta.

ANÀLISI DAFO

L'anàlisi DAFO (Debilitats, Amenaces, Fortaleses, Oportunitats) permet un enfocament múltiple sobre una determinada qüestió o tema. Per aconseguir aquesta anàlisi es consideren tant els punts febles (debilitats), com forts (fortaleses) en la situació actual, així com les expectatives negatives (amenaces) o positives (oportunitats) de cara al futur per a la qüestió considerada.

Aquests quatre vessants s'han avaluat des d'una òptica socioambiental que pren com a punt de referència els criteris de sostenibilitat que caracteritzen un procés d'Agenda 21 Local com el que s'està duent a terme a Cambrils.

Debilitats	<ul style="list-style-type: none"> • Excessiva especialització de l'activitat econòmica envers el sector terciari i la construcció. • Forta incidència de l'estacionalitat turística en la gestió quotidiana del municipi. • Poc protagonisme del transport col·lectiu en el model de mobilitat. • Baixa cohesió de les estructures territorial i social entre els sectors de Llevant i Ponent respecte els nuclis de la Vila i el Port, així com entre la façana litoral turística i l'interior agrícola.
Amenaces	<ul style="list-style-type: none"> • Ocupació extensiva del territori a conseqüència del model i la intensitat del creixement urbanístic. • Pèrdua progressiva del paisatge agrícola de l'interior del municipi i risc d'aïllament i deteriorament dels espais de major interès natural. • Risc d'esgotament del model turístic de sol i platja imperant.
Fortaleses	<ul style="list-style-type: none"> • Persistència de més de la meitat de la superfície municipal com a no urbanitzat. • Elevada taxa de creixement econòmic que repercuteix favorablement en l'economia familiar. • Gran vitalitat demogràfica, amb una taxa d'envelliment relativament baixa.
Oportunitats	<ul style="list-style-type: none"> • Diversificació del producte turístic i de l'economia cambrilenca en general. • Incorporació de criteris ambientals en l'urbanisme i l'arquitectura a través de la revisió prevista del planejament. • Potenciació de l'espai agrícola com a component bàsic de la matriu d'espais lliures del municipi i com a element integrador dels espais d'interès natural. • Millora de l'eficiència en els cicles de l'aigua, l'energia i els materials, així com de la mobilitat.